



La Participació social

1. Que vol dir Participació de la persona des del punt de vista dels serveis socials

La participació de la persona en les xarxes socials i comunitàries d'un territori, és un dret de la ciutadania i un principi inspirador de l'Ajuntament de Barcelona en les diferents actuacions relacionades amb la qualitat de vida de les persones, a través del qual es reforcen els llaços de pertinença i d'inclusió social.

A l'any 2002 es va aprovar el reglament que conté les *Normes Reguladores de la Participació Ciutadana*, garanteix la participació i la promou activament. La idea principal és que tothom que vulgui participar pugui fer-lo.

- Article 5.1

Tothom té dret a intervenir –directament o mitjançant les associacions ciutadanes– en la gestió dels assumptes públics, a través dels òrgans, les instàncies o els mecanismes de participació determinats en aquest reglament, i a poder aportar suggeriments i propostes tant a l'àmbit de ciutat com de districte.

- Article 5.2

Correspon a l'Ajuntament garantir i impulsar aquest dret a tots els habitants de la ciutat. A aquest efecte, s'impulsarà la utilització de metodologies participatives, es promouran les tecnologies més adients i, molt especialment, es garantirà l'existència de canals de participació suficients, oberts i flexibles –a fi d'assegurar que tothom que vulgui participar pugui fer-lo i l'accés dels ciutadans i les ciutadanes a la interlocució amb el govern de la ciutat.

2. Que diu el marc normatiu de referència

Dins dels eixos estratègics del Programa d'Actuació Municipal pel 2011-2015 s'identifiquen diferents línies prioritàries de treball basades en la cooperació i participació amb el teixit social.

1. Potenciar i ordenar els **canals d'interacció real i efectiva** entre l'Ajuntament i les diferents entitats, associacions i agents esportius, socials i culturals.

2. Apostar per un **model** de ciutat basat en la **cooperació, implicació i coresponsabilitat entre l'Ajuntament i els diferents agents socials**.

3. Enfortir el **teixit associatiu** de la ciutat per garantir la seva funció de transmissió i dinamització dels problemes i necessitats dels ciutadans.

Igualment, la *Llei de serveis socials de Catalunya* fa referència al foment de la participació ciutadana, l'associacionisme, el voluntariat i altres fórmules d'ajuda mútua, d'acord amb les administracions locals.

Els objectius de la participació són la implicació de la societat en els assumptes socials, la prevenció de la fragmentació social així com la innovació en la prestació dels serveis i el reforçament de les xarxes de suport.



S'ha de repensar i reestructurar la participació i la implicació ciutadanes en el sistema de serveis socials, en els seus diferents nivells, el central, el local i el dels centres, mitjançant òrgans formals o amb experiències d'innovació democràtica, tant en la definició de les necessitats i la presa de decisions com en la gestió dels serveis.

El títol IV regula la participació cívica en tots els nivells dels serveis socials. Introdueix el traspàs de la informació i els procediments de participació per a reforçar la capacitat de les persones d'incidir en la innovació i el futur dels serveis socials.

- Article 5
e) Participació cívica: El funcionament dels serveis socials ha d'incorporar la participació de la ciutadania en la programació, l'avaluació i el control. També s'ha de garantir la participació dels usuaris en el seguiment i en l'avaluació de la gestió dels serveis.
- Article 12
i) Participar en la presa de decisions del centre que els afectin individualment o col·lectivament per mitjà del que estableix la normativa i el reglament de règim intern, i associar-se per a afavorir la participació.
- Article 57
Participació en l'àmbit dels centres
En els centres públics on es prestin serveis socials o s'acompleixen activitats socials i en els privats que rebin finançament públic, s'han d'establir processos de participació democràtica dels usuaris o de llurs famílies de manera que s'estableixi per reglament.

3. Com es concreta la participació social

Barcelona té una gran tradició associativa. El govern de la ciutat ha comptat sempre amb la participació del teixit social. La participació social és una de les claus que ha utilitzat la ciutat per afrontar la solució dels seus problemes i per impulsar el seu creixement.

▪ Consells de Participació Social de l'Àrea i l'Acord Ciutadà

Els Consells de Participació són un instrument per a la millora i la innovació de les polítiques socials a la ciutat, així com per a exercir la responsabilitat política, entesa com a defensa de d'interès general de la ciutat.

Els espais de participació de l'Àrea tenen assignades funcions d'impuls, elaboració, consulta, validació i seguiment de les polítiques municipals d'aquest àmbit.

Els consells de participació social estan formats per persones expertes, entitats i organitzacions, associacions ciutadanes, representants de tots els grups polítics municipals, professionals de l'àmbit universitari i altres institucions de la ciutat.

Els òrgans de participació propis de l'àmbit del benestar social són:

➤ Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)

L'any 1988 es va crear el Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona com a òrgan consultiu i de participació de l'àmbit de benestar social a la nostra ciutat.



Té com a propòsits promoure una cultura de benestar social a la ciutat, validar les línies d'actuació en política social i fomentar la concertació entre els agents implicats.

Valora els diversos problemes des de la seva complexitat i interrelació i, al mateix temps, intenta afavorir la integració en la planificació de les polítiques públiques relacionades amb el benestar social.

http://w3.bcn.es/V45/Home/V45HomeLinkPI/0,3698,88652498_88654902_1,00.html

➤ **Consell Assessor de la Gent Gran**

Es va constituir a l'any 1991 i està format per dones i homes grans. Treballen amb implicació personal i col·lectiva en el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona (CAGG) i en els Consells de Gent Gran dels districtes, per promoure l'envelliment actiu i saludable de les persones grans, per millorar el seu benestar i construir una ciutat per a totes les edats.

http://w3.bcn.es/XMLServeis/XMLHomeLinkPI/0,4022,621827984_822740199_1,00.html

➤ **Consell Municipal del Poble Gitano**

Creat a l'any 1998. Entre les diferents accions que desenvolupa aquest consell trobem: promoure accions i iniciatives per combatre el racisme, la discriminació i en defensa de la cultura gitana; estimular la participació del poble gitano; proposar, seguir i avaluar la política municipal d'interès per aquest sector de població i vetllar per la pluralitat i el reconeixement del protagonisme que correspon als joves i les dones gitanes.

http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva/ca/fitxa_consell_municipal_del_poble_gitano_de_barcelona_343.html

➤ **Consell de Gais, Lesbianes i Homes i Dones Transsexuals**

El Consell Municipal de Gais i Lesbianes i homes i dones Transsexuals és un òrgan consultiu i de participació sectorial constituït el 22 de juliol de 2004, amb la finalitat de fomentar la igualtat de drets, les llibertats i el reconeixement social dels gais i les lesbianes i els homes i les dones transsexuals.

http://w3.bcn.es/XMLServeis/XMLHomeLinkPI/0,4022,1224745232_1226059460_1,00.html

➤ **Consell municipal d'Immigració**

El Consell Municipal d'Immigració (CMIB) neix l'any 1997 a partir de 16 entitats. Durant aquests anys la seva activitat ha estat intensa: documents, tallers i debats, organització d'activitats com ara la Trobada Intercultural o, més recentment, el Dia del Migrant, recomanacions als diferents plans d'actuació municipal i un llarg etcètera. Actualment, el Consell Municipal d'Immigració està format per més de 40 entitats.

http://www.bcn.cat/novaciutadania/arees/ca/consell_municipal/consell_municipal.html



➤ **Consell de Dones**

Constituït a l'any 1995. Entre les diferents accions que desenvolupa aquest Consell sobresurten: estimular la participació i l'associacionisme dels col·lectius de dones; conèixer i debatre les actuacions municipals que promouen la presència de les dones a la societat en tots els àmbits i atendre específicament aquelles dones que pateixen situacions greus, així com analitzar, debatre i fer propostes sobre aquelles qüestions d'interès per a les dones de la ciutat.

http://w3.bcn.cat/dones/0,4022,170957416_196646035_1,00.html

➤ **Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva**

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és l'espai de treball compartit entre un conjunt d'entitats, associacions i organitzacions, i l'administració municipal, per assolir la meta comuna d'una Barcelona més inclusiva i solidària. Es va crear a l'any 2005.

La finalitat de l'acord és incrementar el capital social de la ciutat, és a dir, la seva capacitat d'organització i actuació conjunta. I ho fa mitjançant la promoció de la cooperació i l'articulació de xarxes d'acció per avançar en la construcció plural i democràtica d'un bé comú primordial: la inclusió social.

<http://www.bcn.es/barcelonainclusiva/ca/>

- [Xarxa d'acollida](#)
- [Xarxa d'atenció a persones sense llar](#)
- [Xarxa d'empreses amb projectes de responsabilitat social](#)
- [Xarxa d'habitatges d'inclusió social](#)
- [Xarxa d'inserció sociolaboral](#)
- [Xarxa de centres oberts d'atenció a la infància i adolescència](#)
- [Xarxa de cultura per a la inclusió social](#)
- [Xarxa de drets dels infants](#)
- [Xarxa de prevenció i convivència](#)
- [Xarxa de suport a les famílies cuidadores](#)

▪ **Altres models de participació. La participació en els casals i espais municipals de gent gran a Barcelona**

La participació de les persones grans en l'organització i la dinàmica dels casals i espais municipals de gent gran, són un eix determinant en la programació i planificació d'aquest equipaments.

Aquesta participació està regulada pel [Règim de funcionament dels casals i dels espais municipals de gent gran de Barcelona](#), aprovat a la Comissió de Govern del 19 de gener de 2011. Alhora, aquest règim de funcionament està inspirat i és fruit del [Pla de Millora dels Casals i Espais municipals de gent gran](#), sotmès al Consell Plenari el 2 de febrer de 2007, i amb la normativa vigent.

Aquest règim inclou una sèrie de mesures encaminades al foment de l'envelliment actiu i a la promoció de la participació de la gent gran.



Com es concreta?

Els òrgans de participació són l'Assemblea General, les comissions d'activitats i la Comissió Gestora. Aquests òrgans tenen com a finalitat fer possible la participació de la gent gran en l'organització i el desenvolupament de les activitats del casal o de l'espai de gent gran.

➤ **L'Assemblea General**

L'Assemblea General és l'òrgan de participació i transparència de la gestió dels casals i els espais de gent gran municipals de Barcelona. Correspon a l'Assemblea:

- Aprovar l'acta de l'assemblea general anterior

➤ **Les Comissions d'Activitats**

Les Comissions d'Activitats són els òrgans de participació per excel·lència en els casals i espais municipals de gent gran i treballen per un projecte comú de centre. Permeten la participació d'un gran nombre de persones en el funcionament quotidià de l'equipament i afavoreixen la paritat entre els participants. Correspon a les Comissions d'Activitats:

- Proposar la programació trimestral d'acord amb la dinàmica del centre i el pressupost, si escau, a la Comissió Gestora.
- Coordinar la proposta d'activitats trimestral i gestionar els recursos assignats.
- Fer el seguiment i la valoració de les activitats realitzades i fer propostes de millora.
- Tenir en compte les demandes, queixes i suggeriments de les persones sòcies/usuàries, i si escau, fer-les arribar a la Comissió Gestora.

Composició

- Totes les persones sòcies adscrites al casal o a l'espai de gent gran podran formar part de les Comissions d'Activitats.
- També en poden formar part les persones no sòcies que desenvolupen tasques de voluntariat al casal o espai de gent gran. Aquestes persones, però, no podran ser escollides com a representants de la Comissió d'Activitats a la Comissió Gestora.

➤ **Comissions d'Activitats recomanades**

Comissió de Secretaria i Acollida: farà funcions de suport per a l'acollida i la informació a les noves persones sòcies/usuàries, de foment del voluntariat, i les tasques administratives i de logística necessàries per a la realització correcta de les activitats del centre. Aquesta comissió treballarà sempre amb l'informador/a del centre.

Comissió d'Activitats Culturals i de Lleure: s'encarregarà de la programació, el suport de la gestió i l'organització de les activitats culturals i de lleure del centre i el territori.

Comissió de Cursos, Tallers i Formació Permanent: s'encarregarà de la programació, el suport a la gestió i l'organització dels cursos, tallers i altres activitats de formació del centre.

Comissió de Tresoreria: farà la funció de donar suport a les comissions d'activitats en la gestió del pressupost de les activitats, i garantirà la transparència de les despeses. Aquesta comissió treballarà sempre conjuntament amb el dinamitzador/a del centre i de la Comissió Gestora.



➤ **La Comissió Gestora**

Composició

La Comissió Gestora estarà formada pel conjunt de persones sòcies representants de cada comissió d'activitats. Són membres permanents de la Comissió Gestora el dinamitzador/a, l'informador/a i el tècnic/a municipal designat pel Districte, o la persona en qui delegui.

Funcions

- Programar, executar i avaluar els programes d'activitats del centre, segons els acords adoptats a l'Assemblea General, amb el suport de l'entitat o empresa gestora.
- Representar el casal o l'espai de gent gran en els òrgans de participació municipals i supramunicipals, i coordinar-se amb altres grups i entitats del territori.
- Ser responsable del seguiment del pressupost d'activitats corresponent informat a l'Assemblea General, amb el suport de l'entitat o l'empresa gestora, i arbitrar la distribució del pressupost en funció dels mitjans econòmics disponibles.
- Convocar, conjuntament amb el Districte, l'Assemblea General i desenvolupar els acords que s'hi adoptin. Presentar, amb el suport de la dinamitzador/a del centre, la memòria d'activitats i el balanç econòmic de cada exercici a l'Assemblea General.
- Vetllar per la bona marxa de les activitats del casal i l'espai de gent gran municipal.
- Recollir les aportacions i/o demandes de les persones sòcies del casal o espai de gent gran municipal. Donar resposta col·legiada a les queixes formulades per escrit, per part de les persones sòcies i/o usuàries.
- Aprovar la constitució de les comissions d'activitats.
- Formar equip amb l'informador/a i el dinamitzador/a del centre.
- Proposar al Districte aquelles persones que no compleixen els criteris d'edat per ser sòcies però que estan en situacions excepcionals (vegeu l'article 8.2.c) d'aquest règim de funcionament.
- Elevar al Districte a través del tècnic/a municipal les propostes d'activitats que generin ingressos.
- Fer propostes i informar el Districte, a través del tècnic/a municipal, de qualsevol despesa de manteniment o de qualsevol compra de béns inventariables.
- Elaborar i proposar al Districte l'aprovació de la instrucció d'ús intern del casal o espai de gent gran, la qual concretarà com a mínim els horaris de prestació i el règim de convivència.